

magában véve is józan, egészséges. Nem is nehéz tehát az ilyen népnek a gyermekeit ebben a szellemben tovább nevelni. De ha önfeláldozó buzgalmat igényelne is, akkor is teljesíteni kell. Kötelessége ez az iskolának főleg ma, midőn a vadon termő, nyomtatványokkal és selejtes könyvekkel mindenféle szétszórják az erkölcsi romlás mérget és sajnos, senki nem törődik azzal, hogy az iskolán kívül mit olvas, és főleg mit ne olvasson a gyermek, az ifjú. Hit és tudás nem ellensége egymásnak, ellenségei egymásnak, ellenkezőleg a világ legtudósabb, legfelvilágosodottabb emberei egyszersmind a legvallásosabbak. Így lesz ez ezentúl is.

A legnagyobb tévedések a dolgok egyoldalú felfogásából származnak. Aki tisztán lát s tudja, hogy törvények csak azon jelenségekből vezethetők le, amelyeket bizonyossággal ismerünk s ami ezenkívül esik, az csak hypothesis: nem fog tévedni s mások által sem téveszthető meg, mert a világ rendjében nem chaoszt, az erőknek nem ötlepszerű egymásra hatását, nem csupa hypothesiseket, hanem gyönyörű harmóniát, a legfenségebb conceptióját alkotást fogja felismerni. Be fogja látni, hogy az emberi tudás véges voltának beismerése erkölcsösebb, ésszerűbb s méltóbb az emberhez, mint a pusztá tagadás. Az emberiség művelődésének egész története is azt bizonyítja, hogy az Istenben való hitet s ezzel kapcsolatban ebből a vallás-erkölcsi értelemről legtermészetesebben fejlődő erényeket fenntartani, a gyermekekben ápítani, nevelni szükséges. Ezt követeli a polgári társadalom és az államok érdeke, melyek létezésének, fennmaradásának ezek az egyedüli feltételei. A vallás-erkölcsi közösség társadalmunk szervezetének egyik legfontosabb alkotórésze s inkább alapja, mint eredménye. Az emberek békés együttműködését a vallás-erkölcsi alapon kívül más alapon el se lehet

jában érdekes egyéniség lesz. Azaz „homme à femme”, a kiről a francia regények olyan sok szépet mesélnek. Az örök, de ritka Don Juan Tenorio, a kinek a tekintetétől az asszonyok elolvadnak; az az ember, a ki — miután lerobotolt néhány hivatalos órát — csak annak éli, hogy kalandokat, élményeket, izgalmakat, mindig új ingert és mindig új örömeiket keressen. Egy rendőrtisztnek öltözött Don Juan, a ki kiszúrja a világ szemét egy pár órai komolykodással, s aztán megy a maga igazi útjára és tényleg járva a rózsában, ugy éli végig az életet, mint bármelyik dologtalan nagyúr, mert hiszen Rothschild se ebédelhet gyémántot. Az asszony lesz: az élete célja, az igazi foglalkozása, a feladata és a szórakozása, a játéka és az öröme, az eszköze, a sikerei és dicsősége, sőt végül: pozíciója a világban.

Ez csak rajta áll.

Filozófiája azt mondta neki, hogy okosabban már nem rendezheti be az életét. Automobilja, páholya, yachtja, fogata és versenystállója, képgyűjteménye és vadászkastélya, nagy cseledtsége és kincseket rejtő pincéje, hatalma és sok pénze nem lehet mindenkinek; nem mindenki vehet részt nagy utazásokban, róka- és oroszlánvadászatokban; nem mindenki élhet a tengeren és nem mindenki járhat léghajón. De az asszony mindenkié; csak élni kell vele. És végre is, minden földi dolog közül mégis csak legtöbbet ér az asszony.

Minél többet filozofált erről, annál inkább meggyőződött róla, hogy igaza van. És a szerint élt, a hogy gondolkozott.

képzelné. Nem döngetni, meggyengíteni, lazítani kell tehát ezt az alapot, hanem mélyíteni, erősíteni. Ez legyen minden iskolának, de legelső sorban a népiskolának is egyik legszentebb feladata. Igen is, ismertesse meg azokat a tudnivalókat, amelyeket a tanterv előír, kivétel nélkül minden iskola abban a terjedelemben, amint az Utasítások körülírják, hogy terjedjen a nép között a felvilágosodottság, szilárduljon meg az értelmi erő, de tanítson vallás-erkölcsi alapon, mert csak így lehet elérni, hogy a nép a benne kifejlődött erőt ne rombolásra, az állam és a társadalmi rend folytonos megrázkódtatására, hanem építésre, hasznos és üdvös alkotásokra fordítsa.

Mennél felvilágosodottabbak, tanultabbak a tömegek és mennél mélyebben ver gyökeret lelkükben a vallás-erkölcsi érzés, annál kevesebb hatással vannak rájuk a romboló irányú igazítások, mert elhatározását ethikai törvények fogják irányítani. Hiszen annyi még a teendő nemzeti nagyságunk megalapításához. Századunk a nagy társadalmi átalakulások ideje. Minden kézre, minden fejre szüksége van ennek a hazának, mely csak úgy lehet igazán nagy, ha kivétel nélkül minden fia összetart.

Senki ne áltassa azonban magát azzal, hogy szebb, új világot a fennálló társadalmi lét felfordításával lehet teremteni. A társadalom csak azon az alapon fejlődhet tovább, amelyen most is áll: erkölcsi alapon. Az erkölcsi érzésnek pedig legtermészetesebb talaja, legerősebb eszköze a vallás. Azért kell az iskolának s első sorban a népiskolának a tanítást vallás-erkölcsi alapra fektetni.

Hogy ezt sikerrel végezhesse, oktató feladatát a neveléssel kell szorosabbra fűznie. A nevelés azonban még sokkal nehezebb feladat, mint az oktatás. De szeretet, türelem, erély, oda-

Hisz ez csak rajta állott.

III.

— Majd magam fogom kihallgatni — szolt a rendőrnök.

Az asszonyt bevezették, s a kapitány szemügre vette, már a mennyre tehetette. Mert a tolvaj nő zsebkendőjével eltakarta az arcát; és alig hogy betámolygott, megint komédiázni kezdett. Sirt, zokogott, ájultozott, fuldoklott; a kapitány inteti, hogy ültessék le.

Eleőd kapitány nem büszkélkedett azzal, hogy igazi rendőr-tekinete van. A rendőri tekintet meglesi a kicsiségeket s ezekből következtet, kombinál, találgat. Eleőd kapitány többet tartott magáról. Azt, hogy olyan látása van, mint a világinak, s olyan orra, mint a diplomatanak. Elég neki az összbnyomás, s ebből biztosan ítél.

Az összbnyomás ez alkalommal azt mondta, a mit az asszony egész külseje s amire a jelentés is célzott. Hogy tudmílly csakugyan kleptomaniakus asszony-nyal van dolga. Az ilyenek neki éppen nem voltak szokatlan jelenségek. Vannak nagycsaládból való jómódú nők, asszonyok, leányok, gazdag kereskedők gyermekei, néha egy egy tehetős, tekintélyes ügyvéd felesége, sőt olykor szegényebb baróné is, a kiket megejt és szinte megőrjít a sok selyemsuhogás és az ékszeres csillogása, ilyenkor aztán nem tudják, hogy mit csinálnak, és lopnak, bár teljességgel micsenek rászorulva. Az ilyenek sokszor talán nem is olyan betegek, mint a milyeneknek az orvosi tudomány mondja őket kiméletből, méltányosságból. Az asszonyoknak az „enyém-tied” dolgában nem igen vannak

adás, jó példa biztosítják a célt. S ezek mind meg vannak tanítóságunkban. Az ifjú tele lelkesedéssel, tele idealizmussal lép erre a pályára, melyre nem földi javak szerzése, hír és kitüntetés utáni vágy vezet, mert hiszen mindezek nem ezen ösvényen haladva találhatók. Lelkében egy eszmény él: a haza; egy törekvés: porszemmel hozzájárulni annak boldogságához, felvirágoztatásához abban a szerény körben, melyre a sors kiválasztotta.

Ez lelkesíti tovább is, midőn férfivá lett, ez ad örömet az aggnak, midőn áldásos munkájára visszatekintve, nyugodtan elmondhatja: megtett m kötelességemet!

Dobján László.

A tulipán.

Irta és 1906. május 26-án tartott Tulipán-estélyen felolvasta Rech K. Géza.

Vége.

Miért nem térhetnének vissza ezen idők? Betegeink és akik üdülnek, miért menjenek olyan külföldi fürdőbe, amelyenekkel itthon is rendelkezünk? Fizessék a magyar föld, a magyar klíma gyógyító erőt, bámulják a magyar haza kimeríthetetlen természeti csodáit. Hány magyar világlátott ember bejárta a világot de a Tatra szépségeit még nem látta! Gyermekeink miért tanuljanak külföldön, ha ott elvesztik azt az érzést, hogy magyarok, mikor nekünk is vannak jó iskolánk?

Általában: tartsuk ébren lelkiismeretünket, magyarságunk lelkismeretét. Ne tőrjünk megalkuvást, mert mindig a simaság és lágyderekűség, az alkalmazkodás tette erkölestelenné a magyar társadalmat. Valljon szünt mindenki aki nem magyar, aki nem érzi szükségét a magyarságnak. Aki nem tud, nem akar áldozatot hozni azért, mert magyar, s azért, hogy boldoguljon minden, ami magyar: az ellenünk van, az a magyar

olyan szigorú elveik, mint a férfiaknak; nekik külön moráljuk van. S külön társadalmi helyzetük lévén, ez a külön morál meg is illeti őket. De különben se volna méltányos, hogy az ilyen esekély jobbára öntudatlan megfelejtkezésért keményen sujtsuk a hozzájuk tartozó ártatlanokat, a kik, ha kár esett, minden kárpótlásra készek; hogy a törvény rideg értelmezése megbélyegezzon egész családokat, csak azért, mert nem gondoltak rá, hogy az idegbajos leányt vagy családját kellő időben elhelyezzék valamelyik szanatóriumba.

Eleőd kapitánynak sok ilyen esete volt már s minden ilyen esetben a leg-tökéletesebb tapintattal és gyöngédséggel járt el. Ez a kiméletessége nem egy hasznos összeköttetést szerzett neki, sőt akárhány, éppen nem megvetendő kalandhoz is juttatta: a kleptomaniakus asszonyok többnyire hálás szívek.

— Kérem, édes nagysád — szolt fuvolahangon — térjen magához! Miért ez a kétségbeesés? A mi beszélgetésünk biztosíthatom, egy cseppet se lesz rémséges. A kellemetlenség nagyján már túl esett, s remélem, hogy a mi még következnék, az el lesz simítható, ha elszánja magát s szépen felel a kérdéseimre.

A nem várt udvarias fogadtatás s ezek a szelid, biztató szavak újra elérzékenyítették a tolvaj asszonyt. De már, miközben könnyeit törülgette, megmutatta az arcát s Eleőd kapitány, a kit eddig csak a szokás vezérelt, egyszerre lángra lobbant.

Leült a szép asszony mellé, vigasztalni kezdte, később még a kezét is megfogta. Bátorította: beszéljen bátran,

nemzeti törekvéseknek ellensége. Legyünk hazafiak: a hazafi áldozatot hoz hazájáért s önzetlen, amikor hazája javáról van szó.

Csak így lesz nagy e nemzet, nagyobb mint valaha! Az angol is kicsiny volt: önérzete, akarata tette nagyvá! A német is azóta lett hatalmas, amióta a nemzeti önérzet lüktet ereiben. A magyar is nagy lesz, mert nemzet csak akkor lesz nagy, ha előbb önmagát nagyra becsüli, ha van nemzeti önérzete. Nem magyar ember, aki erről megfeledkezik.

Mielőtt befejezném, egy szót a magyar honleányoknak, akiknek lángoló honszerelme képes volt ily hatalmas mozgalom megindítására. Lelki szemem előtt látom ma már ama babékoszorút, amelyet a nemzet hálája övez a magyar nők halántékára. E koszorúnak minden egyes levele a magyar nők hazaszeretetének és dicsőségének leendő hirdetője. A történetírók idők múltával is rátalálnak nevükre, a lelkes orsovaiakéra is és elhelyezik e neveket a magyar haza ama szent csarnokába, amely az önfeláldozó, lelkes honfiak és honleányok emlékéért örökké őrzi, — őrzi példa gyanánt az unokák számára, akik áldó imádság mellett mondják el szent neveiket, mert a ledőlt szobor, a szegény magyar haza ismét fölkerült a hegytetőre, hogy az egész világ lássa a koszorús költő jövődőlésének teljesülését: „A magyar név megint szép lesz“. Adja Isten, hogy úgy legyen.

HIREK.

Áthelyezés. Csapó Kálmán segéd-tanfelügyelőt Zalamegyéből Krassó-Szörénybe helyezték.

A verseciek nálunk. F. hó 26-án érkeztek meg a verseciek Orsovára, és pedig 71 polg. isk. leánytanuló dr. Sávoly Ferenc hittanár vezetése alatt, s

ne tartson semmitől; a panaszosok nem mind mogorva emberek: különösen az a ki a kis nagysádat följelentette, a képzhetető legderekből öreg bácsi, a kit könnyű rábírní arra, hogy a panaszát visszavonja. Elmagyarázta neki, hogy a kleptomániát könnyű megállapítani, s aztán a többi magától megy; a földolog az, hogy az ember megmondja a nevét és a lakását. Ez ugyis örök titok marad, hivatalos titok.

— Csakhogy én hazudtam — szólt meg szemlesütve az asszony.

Ebben a pillanatban Eleőd kapitány észrevette, hogy a terhelt ruhája elegáns, de legalább ket esztendő.

A szép asszony nem látta meg, hogy a kapitány összeráncolta a szemöldökét. A gyöngéd, bátorító szavak megtették hatásukat: a terheltből megereedt a szó. Hamarjában elmondta egész történetét.

Apját nem ütötte le a hajókötel, anyja nem volt mosónő, de egyébként a története nem sokban különbözött az untig ismert, elérzékenyítő történetektől. Az anyját már gyermekkorában elveszítette; az apja orvos volt, a ki sokat keresett, de vagyont nem gyűjtött s aránylag fiatalon halt meg; még nem volt ötven éves. Ő akkor még nem érte el a tizenhetedik évét. Jólétben nőtt fel s egyszerre csak egyedül maradt a világban, minden támasz nélkül. Az apjáról nem maradt rá egyéb, csak egy kis butor, egy nagy halom orvosi könyv, meg egy sereg fotográfia, a melyek művésznőket ábrázoltak, többnyire kivágott ruhában. A csapás egy zárdában talála, mert kitűnő nevelést kapott. Meg is tanult: egy kicsit zongorázni és egy kicsit franziául. De nem hagyta el az

25 kisérő szülő. A kiránduló társaság Szivnicán a „Margit“ hajóról átszállott a Cserna nevű hajóra, melyet Dénes Zsigmond vállalkozó úr nagylelkűen a kirándulók rendelkezésére bocsájtott. Ez a hajó levitte a társaságot a Vaskapucsatornán, s aztán a régi vízi-uton visszatért egy óra hosszatt Ada-Kaléhnál kikötött. Orsovára való érkezés 1/2 7-kor volt. A Duna-parton a mi ifjuságunk zászlóerdővel és zeneszóval várta a kedves ismerősöket. Kiszállás után megtörtént a leánykák elszállásolása, s örömmel vitték haza verseci barátjüket. Este 8 órakor a verseciek tiszteletére az iskolában estély volt, mely voltaképen a Tulipán estély megismétlése volt. A torna-csarnok zsufolásig megtelt, s derülten nézték végig a verseciek az előadást. Különösen meglepte őket, mikor Ozanics Viktoria közbeszótt a következő népdalt:

Lányok, lányok, ti verseci lányok,
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az az egy köztetek nem volna,
Búcsúzásunk, hej be könnyű volna.

A tapsvihar óriási volt, s bizony megkellett ismételni éppen úgy, mint a magyar kört. Este 1/4 11-kor ért véget a mindenben sikerült előadás. A leánykák másnap délelőtt barátinők kalauzolása mellett megtekintették a várost. Fölmentek a Lövdődbe, elzarándokoltak a Kossuth táblához, stb. Délután 1 órakor a vasúthoz mentek, közben a Koronakápolnát tekintették meg. 27-dike délutánt Herkulesfürdön töltötték, ahonnan 9-kor este tértek vissza. Ma reggel 6 kor a hajóval elhagyták városunkat, de itt hagytak egy hosszú-hosszú fonalat, a barátság fonalat, mely az ifju leány seregget egymáshoz köti.

A tanévége. Jún. 23-án sikerült záróünnepellyel rekesztették be a tan-

Isten. Még abban az esztendőben férjhez ment egy fiatal ügyvédhez, a kit szeretett. Nem egészen öt évig boldogok voltak; három kis gyermekük volt; férje szépen keresett, de egyszerre igazán elhagyta az Isten. A férje vivni szokott; egy gyakorlat alkalmával az a szerencsétlenség történt vele, hogy átvágták a fejevédjét, a tisztatlan sodronyháló megsebezte az arcát s egy pár nap alatt meghalt vérmérgezésben.

Eleőd kapitány már könyv nélkül tudta ezt a históriát: gyakran hallotta barátinőtől. Előre megmondhatta volna, mi fog következni. Elkomorodott s feszengeni kezdett a székén.

De az asszony folytatta.

Egyedül maradt, mind az ujjam, egy pár garassal és három kis gyerekkel. Segítség, összeköttetések s annak reménye nélkül, hogy hamarosan kereset-höz juthat. A gyerekeit vidéki rokonok vették magukhoz; szegényebbek, sem, hogy ők is gyámolíthatták volna. Ő maga, miután egy esztendőnél tovább élősködött ezeknél a jó embereknél, visszajött a fővárosba, hogy a csekély tudományának hasznát vehesse, hogy akárminő tisztas foglalkozást keressen.

Barátjai, pártfogói nem voltak; minden járás-kelese, folyamodása, könyörgése hiabavaló maradt. Pedig nem kötötte magát a zongoratanitáshoz; társalkodónőnek, házvezetőnőnek is beállott volna. De akárhol jelentkezett: vagy nem volt rá szükség, vagy rövid időn kiderült, hogy azt várják tőle, a mit hiába vártak, mert oda ő soha se fog lealacsonyodni... (A kapitány türelmetlenkedni kezdett s egy mozdulattal ki is fejezte a roszkedvét.)

A csínossága szerencsétlenségére

évet a helybeli polg. iskolában, melyen nagyon sok szülő vett részt. A programm igen szép és változatos volt. A fiuk igen szépen szavaltak, s Francz Gabriella melodráma szavalata könnyeket facsart ki a hallgatóság szeméből. Nagyon szép volt Steinbrück Ottó IV. o. tan. fuvola játéka, melyet Gonda Konrád r. kath. kántor úr kísért. Az énekszámok után kiosztották a jutalomkönyveket, mintegy 90 drbot. A tanévvégi értesítőket jún. 25-én kapták ki a gyermekek.

Kirándulások. Az iskolai kirándulások egyre tartanak. Jún. 21-én itt volt a nagy szentmiklósi, 22-én a panesovai polgári fiúiskola, 26-án a lugosi főgymnasium érkezett ide, akik 27-én délelőtt kocsikon a Kazánba rándultak.

Csónakokon Ulmtól a Fekete-tengerig. Három német ifju ember érkezett vasárnap d. u. 5-6 óra között Orsovára akik Ulmban keltek csónakra, s mindig vizen utaztak a Fekete-tenger felé. Természetesen útközben 1-2 napi pihenőt tartottak. Nálunk 2 napig voltak időközben Herkulesfürdőbe rándultak.

Szállítás a honvédség részére. Az orsovai honvéd zászlóalj részére folyó évi szeptember hó 1-től kezdődő egy év alatt szükséges körülbelül 120 métermázsa zab, 100 mm. széna, 110 mm. szalma és mintegy 230 köbméter tüzifa szállítására a honvéd állomás parancsnokságnál jövő hó 11-én versenytárgyalás tartatik, mire az érdeklődők figyelme felhivatik. A közelebbi föltételek ugyanott megtudhatók.

Nagy a Duna. A sok esőzés következtében a Duna nyanyesak megdagadt, s bizony már 7 év óta nem volt oly nagy mint most: a 0 fok fölött 5 méterre emelkedett a víz tükre; folyása mentén sok szántóföldet elöntött.

Óriási zivatarok pusztítottak Oravica és vidéke felett f. hó 16-án és 19-én,

vált; ha valami foglalkozást kapott, nem lehetett maradása.

Aztán elfogyott a rokonságától kölcsönzött pár forintja... nem fordulhatott többé hozzájuk... aztán a zálogház... végre kilátása nyílt, elég jó, tisztas keresetre, de az csak két hónap múlva lesz meg, ... ezalatt végképen eladósodott a szállásadó asszonynál... remegnie kellett, hogy kiteszi a lakásból... éhezett... az asszony követelőzni kezdett, hogy adja át neki a régi ruháit, mindent, a mit a gyásza előtt viselt... nem akarta elárulni neki, hogy már nincs más ruhája, csak éppen a mi rajta van, mert annak az asszonynak a tudtán kívül eladta még a gyászruhát is, hogy éhen ne haljon... egyszer említette neki, hogy maradt szöveve és selyme, a melyeket soha se dolgoztattott fel ruhának, mert akkor érte a csapás, a gyász... az asszony ezeket a holmikát kívánta... nem mertte megmondani neki, hogy már ezeken is tudalodott... és így támadt az az örült gondolata...

Ráborult a mellette levő asztalra és újra zokogni kezdett:

— Ó, kapitány ur, ha tudná, milyen nyomoruságban élek!...

Eleőd kapitány fölkel a helyéről és így szólt:

— Vagy úgy, eziczám?! Hát mért nem mondja mindjárt?!

Az asszony is fölkel. Megértette, hogy az ülőhely most már nem illeti meg. Az ülőhely csak addig illette meg, a mig azt hitték róla, hogy: lopott, bár nem volt rászorulva... a mig azt képzelték, hogy nem nyomoruságból lopott, hanem csak rosszaságból.

Vége következik.)

melyek az óriási, szászzezekre menő anyagi kár mellett emberéletet is pusztítottak el. A f. hó 16-án leszakadó óriási zápor, mely reggel 7 órától 10 óráig omlott községünk és vidékére, s mely anyagi tekintetben aránylag kevesebb kárt okozott, noha évek óta nem látott mennyiségben omlott le a víz a hegyek lejtőiről, pusztító folyókká dagasztva a különben csekély vízkötségű patakjainkat, jóformán csak bevezetése volt annak a rettenetes istenitéletnek, ami f. hó 19-én délután 3 és 4 óra közt a vidék felett tombolt, tömérdek kárt okozva mindenben, ami útjába esett. A hatalmas viharfelhők mintegy tíz perccel 3 óra előtt kezdték ontani az iszonyu záport, melybe 3 óra tájban mogoró és galambtojás nagyságu több mint fél óráig tartó jégvegyült, leverve a fáknak még a lombodatát is, melyet az erős szélvihar ideoda is repített a levegőben míg a súlyos jégdarabok a földre nem verték. A záporral együtt megeredtek a felhők tüzesatornáit is s egymást érte a recsegő dörgéssel kipattanó villámlás, miből egy a község közepén álló Népbank épületébe, majd onnan az épület földszintjén levő Grosz Gyula kereskedő lisztraktárába csapott bele, de szerencsére tüzet nem okozott, hanem csak a falakat rombolta szét, úgy hogy azokat másnap meg kellett támasztani, hogy a raktári

épület össze ne düljön. A felhőszakadászerű zápor nyomán csakhamar patakokban tódult a víz a hegyoldalokról a község főutcájára, hol azután térdmagasságban omlott utecaszélességben lefelé, magával ragadva mindent ami útjába akadt. De az még nem volt elég. Felszedte a gyalogjárók aszfalt burkolatát, melyeket mint könnyű pelyheket vitt magával; előntötte a főutcán levő üzletek és magánlakások legnagyobb részét, sűrű agyagos iszappal töltve meg azokat, nem is szólva arról, hogy a pincék mindenütt színig megteltek vízzel és sárral. Leghevesebb volt a leomló víztömeg pusztítása a temető mellett elvezető meredek lejtésű esiklovai uton, a hol a csupa kő utban méteres gödröket ásva rohant le s a Dobl Károly ny. társasági felügyelő épülő házatól nemesak a tetőzethez előkészített hatalmas gerendákat, hanem a 400—500 kg. súlyu faragott lépcsőköveket is elhordta, míg azok szerte széllyel egy-egy gödörben — honnan kiemelni már nem tudta — meg nem akadtak. Növelte a bajt, hogy a hegyoldalokról lezuduló víz követ és törmelékkel hozott magával s csakhamar egész hegyeket rakott abból a főutcán, ami megint az utca hosszatt omló vizet fogta fel és dagasztotta meg annyira hogy még a magasabb padlóju házakba is behatolt. A déli hegyoldalba épített

egyik kisebb házra a hegy ráomolván, hátsó falát áttörte s egy perc alatt mind a három szoba sártengerben állott, honnan a bentlakó Ginzkei Oszkár társasági hivatalnok butorait a tűzoltóság hordta át a háztulajdonos Knoblauch Ágoston gyógyszerész udvarára. Legiszonyubb azonban a borzalmas pusztítás képe a legszegényebb néposztály lakta „Ogász“ nevű városrészben.

Az embernek a szive facsarodik össze arra a látványra ami ott eleje tárul. Rombadőlt házak, kitépett fák, elmosott virágzó kertek, szertesét heverő kő és fadarabok, a házak belsejében méternyi magasan álló víz és sár mindenütt. amerre csak megy az ember. A falak átázva, minden pillanatban bedőléssel fenyegetik tulajdonosaikat, akiknek még élete is komoly veszedelemben forog. Az óriási pusztulást tulajdonképen az idézte elő, hogy a szűk völgy déli hegyoldala, melynek aljában a különben alig csörgedező erecske folydogál, a völgyfelsőrészen beomlott és a folyóvá dagadt vizet a házak közé szorította. Még az aratás ideje alatt összeomlottak a Crăciun Demeter ács, Covrig Gyula bányász Pervulescu Dániel és Moldován Mária házai, több pedig dűledezik. Az említett károkon kívül tömérdek háziszárnyas, sok disznó, több tehén s más házi állat pusztult el.

Handl József

ORSOVA

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉSE AJÁNlja MINDENNEMŰ NYOM-
TATVÁNYAIT ÉS TANSZER FELSZERELÉSEIT.

Hirdetések

lejutányosabban felvétetnek.

Mit igyunk?

Az

elsőrendű természetes szénsavas, na-
trontartalmú ásványvizet, a mohai

ÁGNES-

forrást, mert **Kedvelt borvíz!**
föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szén-
savtartalmánál fogva nemesak biztos óv-
szer fertőző elemek ellen, hanem a benne
foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a leg-
különbözőbb gyomor-, légeső- és húgy-
szervi betegségeknek.

Vegyi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszeré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kétly, dr. Stamborszky, dr. Berger' dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kura után, esentlágylásnál, angolkórú, vese- és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Hástartások számára másféltérsenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesőbb; hogy az Ágnes-forrás vizet a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: Scheinberger Mór úrnál Orsován.